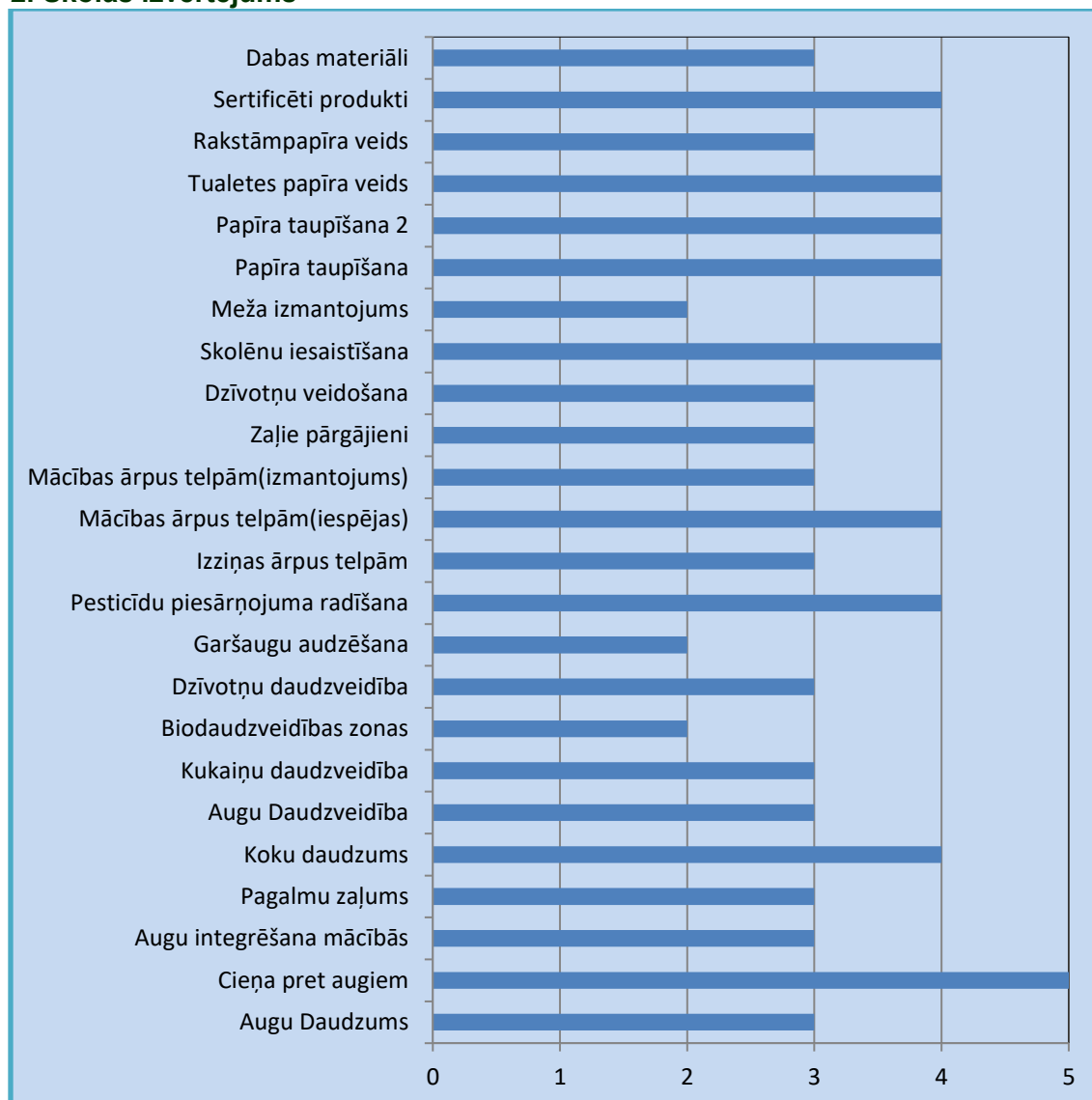

Skolas vide un apkārtnē, Mežs

1. Ievads tēmā

Skolas var mācīties no dabas, kurā katra brīvā niša tiek aizpildīta ar dzīvību – tāpat arī skolas teritorijas daļas jāpiepilda ar izglītojošiem, dabas un atpūtas elementiem pēc iespējas vairāk.

2. Skolas izvērtējums

Skolas vide un apkārtnē, Mežs

1. Ievads tēmā

Skolas var mācīties no dabas, kurā katra brīvā niša tiek aizpildīta ar dzīvību – tāpat arī skolas teritorijas daļas jāpiepilda ar izglītojošiem, dabas un atpūtas elementiem pēc iespējas vairāk.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik daudz augu atrodas skolas telpās?	Augu nav			X			Augi ir katrā brīvā vietā
Vai skolēni nodara pāri skolas augiem (tos aplaužot, bojājot)?	daudziem augiem bojājumi					X	augiem bojājumu nav
Vai skolas telpaugi tiek izmantoti mācību stundās?	nekad			X			bieži
Cik lielu daļu skolas pagalma aizņem zālāji?	0 – 20% no teritorijas			X			Vairāk kā 80%
Cik koku ir skolas pagalmā?	Koku nav				X		Daudz koku
Aptuveni cik daudz augu sugu redzams zālājā? (10x10 cm laukumā)	Viena suga			X			Vairāk kā 10
Cik kukaiņu sugu iespējams pamanīt skolas apkārtnē 5 minūšu pastaigas laikā (septembra sākumā)?	Kukaiņu nav			X			Vairāk kā 10 sugas
Vai skolas teritorijā ir zonas, kurās zālājs tiek pļauts tikai vienreiz gadā (līdzīgi pļavām)?	nav		X				20% no zālāja
Cik atšķirīgi ir augi skolas zālājā dažādās vietās?	Augi ir visur vienādi				X		Augi ļoti atšķiras dažādās vietās
Vai skolā tiek audzēti garšaugi, ko izmantot mācībās un pasākumos?	nav		X				Daudz augu
Vai skolā nezāļu un kukaiņu apkarošanai izmanto pesticīdus?	bieži				X		nekad
Vai skolas pagalmā iespējams iepazīt un uzzināt vairāk par apkārtnē sastopamiem augiem un dzīvniekiem?	Nav nekādas informācijas			X			Daudz zīmīšu, citu info materiālu
Skolas pagalmā un apkārtnē ir daudz iespēju vadīt mācību stundas	Tas nav iespējams				X		jebkuram mācību priekšmetam
Skolas pagalmā un apkārtnē tiek bieži vadītas mācību stundas	Nekad			X			Bieži
Skola organizē zaļos pārgājienus, kuru laikā tiek izzinātas dabas vērtības skolas tuvākajā un tālākajā apkārtnē	Ļoti reti			X			Vairākas reizes gadā katrai klasei
Vai skolas pagalmā ir veidotas īpašas dzīvotneskukaiņiem – kukaiņu viesnīca, akmeņu kaudze, zaru kaudze, reti pļauts zālājs?	nav			X			Vairākas dažāda veida dzīvotnes
Vai skolēniem ir iespēja izteikt ieteikumus par to, ko viņi vēlētos redzēt skolas pagalmā?	Tikai mutiski skolotājiem				X		Pastāv ieteikumu kaste un citi veidi

Vai mācību procesā tiek izmantots tuvākā apkārtnē esošs mežs?	Netiek		X		Bieži, visu gadu
Vai skolotāji drukājot un kopējot izmanto abas papīra puses?	reti			X	Gandrīz vienmēr
Vai skolā izvērtējat drukāšanas nepieciešamību?	reti			X	vienmēr
Vai tualetes papīrs un salvetes veidoti no pārstrādāta papīra?	nekur			X	visur
Vai lietojat rakstāmpapīru no pārstrādātām izejvielām?	nekad		X		bieži
Vai koksnes produktiem (papīram u.tml.) ir FSC sertifikāts?	nekur			X	visur
Cik daudz dabas materiālu tiek izmantots skolā?	maz		X		daudz

3., 4. Šajās tēmās attieksmju vērtējuma un vecāku aptauju jautājumi nav sagatavoti. Tomēr varat padomāt savai skolai aktuālas tēmas, par kurām noskaidrot viedokli.

5. Pētījums

Izmantojot materiālus no sadaļas Lielās augu medības, veiciet dzīvotņu kartēšanu savā skolas pagalmā.

6. Šajā tēmā ilgtermiņa datu salīdzinājums nav standartizēts. Varat izmantot un noskaidrot precīzāk kādus no Skolas izvērtējuma sadaļas jautājumiem.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar skolas apkārtni un tās izmantošanu?</i>	Veicot vides novērtējumu, secinām, ka: • skolas pagalmā un apkārtnē ir piemērota āra nodarbībām un bioloģiskās daudzveidības tēma ir viegli integrējama mācību procesā ārpus telpām, kur iespējams iepazīt un uzzināt vairāk par apkārtnē sastopamajiem augiem un dzīvniekiem. • Skolas pagalmā tiek saglabāta bioloģiskā daudzveidība (nokaltušie koku stumbri, iekārtota kukaiņu māja). • Skolēni ir saudzīgi pret skolas apkārtnē audzētiem augiem. • Neskatoties uz to, ka skola atrodas blakus autoceļam, tās apkārtnē ir pietiekami daudz koku. • Katru gadu tiek papildināti dekoratīvo košumkrūmu, koku stādījumi. • Nezāļu un kukaiņu apkarošanai netiek izmantoti pesticīdi.

	• Tiek lietots no pārstrādātām izejvielām ražots tualetes papīrs, roku dvieļi. • Taupot papīru, kokus, veicam dokumentu apriti elektroniski, maksimāli samazinot to drukāšanu. • Vides jautājumus integrējam mācību saturā visos mācību priekšmetos.
<i>Kuros jautājumos skolas vidē un apkārtnē nepieciešami uzlabojumi?</i>	• Arī mācību darbam jāizmanto papīrs no pārstrādātām izejvielām. • Šobrīd tiek audzēti garšaugi tikai atsevišķās sākumskolas klasēs. • Nav apkopota informācija par kukaiņiem, augiem, kurus var sastapt skolas pagalmā. • Apkārtnes zāliena augu daudzveidība ir neliela. Skolas teritorijā nav zāliena, kas tiek pļauts tikai vienu reizi gadā, un palīdz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. • Nav speciāli veidotas vietas iespējai vairāk uzzināt par apkārtnē esošajiem augiem un dzīvo dabu.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	• Pavasarī par garšaugu audzēšanu piedomāsim vairāk un tos audzēsime arī skolas dārzā. • Jāizveido zaļā zona, kur zāle tiek nopļauta vienu reizi gadā, lai būtu vērojams dažādāku augu un bagātāku kukaiņu klāsts. • Jānovieto izglītojošs baneris, lai āra nodarbības būtu daudz saturīgākas. • Jāpievērš lielāku uzmanību skolas telpās esošajiem augiem un to „labsajūtai”. • Palielināt visās klašu telpās augu skaitu, vairāk tos izmantot mācību procesā. • Sadarbībā ar Pļaviņu Mākslas skolu izveidot “Zaļo klasi”.

Bioloģiskā daudzveidība

1. Ievads tēmā

Bieži vien skolas apkārtnē var atrast dažādas dzīvotnes un ekosistēmas, kas var kalpot par labu pamatu cilvēku un dabas attiecību izziņai ārpus klases. Iepazīstināšana ar dabu var radīt jauniešiem tālāku interesi par dabas vērtībām un personisku vēlmi palīdzēt aizsargāt dabu no neapdomīgas rīcības

2. Skolas izvērtējums

Bioloģiskās daudzveidības situāciju raksturo Skolas vides un apkārtnes un Meža tēmu Skolas izvērtējuma dati.

3. Paradumu un attieksmju izvērtējums

Iesakām papildus novērtēt skolēnu zināšanas un attieksmi pret bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Šo aptauju izdalīšanu un apkopošanu iesakām uzdot skolēniem, apgūstot datu apstrādes un zinātniskā darba prasmes.

Lūdzu, uzraksti, kas, tavuprāt, ir bioloģiskā daudzveidība?

Mini trīs veidus, kā mēs, tavuprāt, varam palīdzēt dabai un veicināt tās daudzveidību

Kāpēc svarīgi, lai skolas pagalmā būtu liela kukaiņu un augu daudzveidība? (mini divus iemeslus)

7) Vai tu vēlētos, lai skolas pagalmā būtu lielāka dabas daudzveidība (vairāk vietējo augu, kukaiņu un putnu)?

- jā

- nē (jau šobrīd šķiet gana liela)

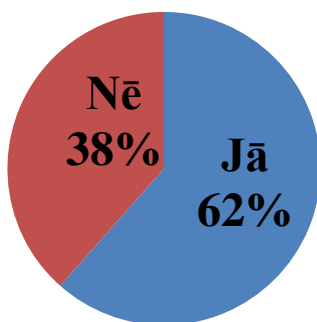
4. Šajā tēmā vecāku aptauju jautājumi nav sagatavoti. Tomēr varat padomāt savai skolai aktuālas tēmas, par kurām noskaidrot viedokli.

5. Pētījums

Izmantojot materiālus no sadaļas **Lielās augu medības**, veiciet dzīvotņu kartēšanu savā skolas pagalmā (tāpat kā skolas vides un apkārtnes tēmā).

Paradumu un attieksmju izvērtējums

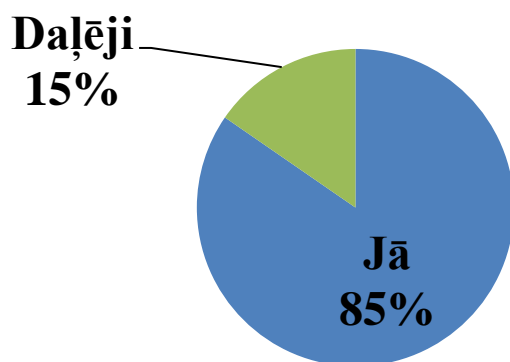
Skolēni ir informēti, kas ir bioloģiskā daudzveidība

1.attēls

Apkopojot rezultātus, noskaidrojām, ka vairāk par pusi jeb 8 klases zina, kas ir bioloģiskā daudzveidība, bet 5 klases sniedza pārāk virspusīgas atbildes. Lai šo risinātu, atkārtoti rīkosim izglītības pasākumus.

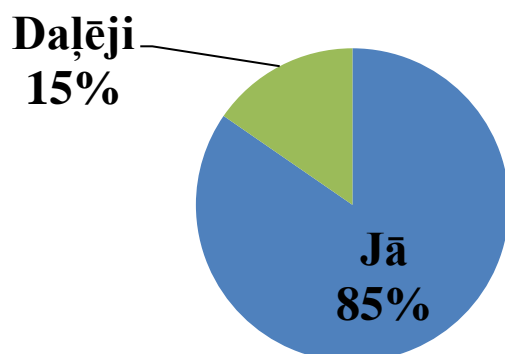
Zina, kā ar savu rīcību var palīdzēt dabai un veicināt tās daudzveidību

2.attēls

Veicot datu analīzi par otro jautājumu, ieguvām pozitīvus rezultātus, jo visi skolēni zināja vismaz divus veidus dabas daudzveidības saglabāšanai. Tomēr divas klases iesniedza pārāk vispārīgu informāciju

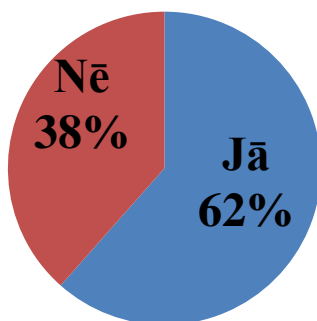
Izprot kukaiņu un augu daudzveidības svarīgumu skolas apkārtnē

3.attēls

Noskaidrojām, ka vairākums skolēnu pilnīgi izprot kukaiņu un augu daudzveidības svarīgumu skolas apkārtnē. 15% jeb 2 klases tikai daļēji izprot. Šāds sadalījums ir tāpēc, ka respondenti ir piektās klases skolēni, kuri vēl tikai sāk padziļināti iepazīt Ekoskolas nozīmi.

Vēlas, lai skolas pagalmā būtu lielāka dabas daudzveidība

4.attēls

Secinām, ka skolēni vēlas, lai skolas apkārtnē būtu lielāka dabas daudzveidība, jo tikai piecas klases uzskata, ka šobrīd jau ir pietiekami liela dabas daudzveidība. Tā kā skolas infrastruktūra neparedz jaunu koku stādīšanu, tad mēģināsim labot situāciju ar skolas iekšpagalma labiekārtošanas un skolas apkārtnes apzaļumošanas darbiem.

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Skolēni, kas zina, kas ir bioloģiskā daudzveidība (%)			53%			62%
Skolēni, kas var nosaukt 2 pamatotus iemeslus, kāpēc svarīgi, lai skolas pagalmā būtu liela kukaiņu un augu daudzveidība (%)			78%			85%
Skolēni, kas var nosaukt 2 veidus, kā mēs varam palīdzēt dabai un veicināt tās daudzveidību (%)			81%			85%

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar biodaudzveidības tēmu?</i>	• Lielākā daļa skolēnu ir informēti par to, kas ir bioloģiskā daudzveidība, kā to saglabāt un par tās nozīmi mūsu dzīvē. • Skolas pagalms un apkārtnē ir piemērota āra nodarbībām un bioloģiskās daudzveidības tēma ir viegli integrējama mācību procesā ārpus telpām, kur iespējams iepazīt un uzzināt vairāk par apkārtnē sastopamajiem augiem un dzīvniekiem. • Skolas pagalmā tiek saglabāta bioloģiskā daudzveidība (nokaltušie koku stumbri, iekārtota kukaiņu māja). • Skolēni ir saudzīgi pret skolas apkārtnē audzētiem augiem. • Neskatoties uz to, ka skola atrodas blakus autoceļam, tās apkārtnē ir pietiekami daudz koku. • Katru gadu tiek papildināti dekoratīvo košumkrūmu, koku stādījumi. • Nezāļu un kukaiņu apkarošanai netiek izmantoti pesticīdi. • Tiek lietots no pārstrādātām izejvielām ražots tualetes papīrs, roku dvieļi. • Taupot papīru, kokus, veicam dokumentu apriti elektroniski, maksimāli samazinot to drukāšanu.

	Vides jautājumus integrējam mācību saturā visos mācību priekšmetos
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	• Arī mācību darbam jāizmanto papīrs no pārstrādātām izejvielām • Šobrīd tiek audzēti garšaugi tikai atsevišķās sākumsskolas klasēs • Nav izliktas atklātnes par dzīvniekiem, augiem, kurus var sastapt skolas pagalmā. • Apkārtnes zāliena augu daudzveidība ir neliela. Skolas teritorijā nav zāliena, kas tiek pļauts tikai vienu reizi gadā, un palīdz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. • Nav speciāli veidotas vietas iespējai vairāk uzzināt par apkārtņē esošajiem augiem un dzīvo dabu.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	• Pavasarī par garšaugu audzēšanu piedomāsim vairāk un tos audzēsime arī skolas dārzā. • Jāizveido zaļā zona, kur zāle tiek nopļauta vienu reizi gadā, lai būtu vērojams dažādāku augu un bagātāku kukaiņu klāsts. • Jānovieto izglītojošs baneris, lai āra nodarbības būtu daudz saturīgākas. • Jāpievērš lielāku uzmanību skolas telpās esošajiem augiem un to „labsajūtai”. • Ieviest visās klašu telpās augus, vairāk tos izmantot mācību procesā. • Sadarbībā ar Pļaviņu Mākslas skolu izveidot “Zaļo klasi”.